

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника”

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня бакалавр

на тему:

Облік аудит та економічний аналіз прямих витрат виробництва

Виконав: студент 4-го курсу групи ОО -4
напряму підготовки (спеціальності)

071Облік і оподаткування
Стеблук Т.О

Керівник Гнатюк Т.М.

Рецензент Благує І. І.

Івано-Франківськ – 2021р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет Економічний
Кафедра Обліку і оподаткування
Освітній рівень Бакалавр
Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Баланюк І. Ф.
(прізвище, ім'я, по батькові)

“12” жовтня 2020 р.

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Стеблаку Тарасу Олексійовичу

1. Тема роботи: «Облік аудит та економічний аналіз прямих витрат виробництва», керівник роботи Гнатюк Т.М.
2. Строк подання студентом роботи _____
3. Вихідні дані до роботи. Фінансова звітність «Калуський КХП» (ф. №1-м Баланс та ф. №2-м Звіт про фінансові результати) за 2018-2020 рр., нормативно-правові акти, літературні джерела.
4. Перелік питань, які потрібно розробити: економічна сутність та значення витрат виробництва, Законодавче забезпечення процесу обліку, аудиту та аналізу витрат виробництва методика синтетичного та аналітичного обліку прямих витрат підприємства ; Документування витрат виробництва та їх відображенні у фінансовій звітності;

5. Перелік графічного матеріалу: розрахункові та текстові таблиці.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Гнатюк Т. М.		
Розділ 2	Гнатюк Т.М.		
Розділ 3	Гнатюк Т.М.		

7. Дата видачі завдання 13.10.2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні основи обліку, аналізу і аудиту прямих витрат підприємства	19.02.2021 р.	Виконано
2	Особливості організації і методики обліку на	16.03.2021 р.	Виконано
3	Методи удосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат на підприємств	16.04.2021 р.	Виконано

Студент

(підпис)

Стеблак Т. О.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Гнатюк Т. М.

(прізвище та ініціали)

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

наукового керівника, доцента, кандидата економічних наук

Гнатюка Тараса Михайловича

на дипломну роботу студента 4-го курсу групи ОО-42

Стеблака Тараса Олексійовича

на тему:

«Облік аудит та економічний аналіз прямих витрат виробництва»

Актуальність теми. В умовах існування ринкових відносин підприємство для забезпечення стабільності діяльності та подальшого розвитку повинно перманентно здійснювати аналіз забезпечення та ефективності використання трудових ресурсів, оптимізувати ведення обліку по розрахунках із заробітною платою, впроваджувати ефективні моделі мотивування працівників.

Дипломна робота виконана відповідно до мети та завдань на основі використання матеріалів діяльності «Калуський КХП» Метою роботи є дослідження, узагальнення та обґрунтування особливостей організації і методики обліку, контролю та аналізу розрахунків з оплати праці та соціальним страхування працівників підприємства.

У першому розділі роботи проведено дослідження сутності та значення основ обліку, аудиту та аналізу витрат виробництв, класифікація та законодавче забезпечення.

У другому розділі дипломної роботи викладено особливості організації та методики обліку прямих і загальновиробничих витрат, їх документальне оформлення та відображення у фінансовій та податковій звітності.

У третьому розділі роботи проаналізовано прямі витрати на виробництво продукції, аудит прямих витрат на виробництво продукції та підходів вдосконалення обліку аналізу і аудиту витрат на підприємстві «Калуський КХП».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення роботи доведені до прикладних рекомендацій і можуть бути впроваджені в діяльність «Калуський КХП».

Загальний висновок. Дипломна робота Стеблака Тараса Олексійовича на тему «Облік аудит та економічний аналіз прямих витрат виробництва» є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рекомендується до захисту з оцінкою «добре».

Науковий керівник

кандидат економічних наук

доцент кафедри обліку і оподаткування

(підпис)

Гнатюк Т. М.

(прізвище та ініціали)

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

студента 4-го курсу групи ОО-42

Стеблака Тараса Олексійовича

на тему:

«Облік, аудит та економічний аналіз прямих витрат виробництва»

Актуальність теми. Одним із найважливіших облікових процесів, які відбуваються під час здійснення підприємством своєї діяльності є процес достовірного відображення витрат, які несе підприємство для отримання прибутків. Для успішного ведення діяльності суб'єктам господарювання необхідно детально розробити облікову політику у розрізі витрат, здійснювати різного виду аналіз витрат кінцевих виробів, впроваджувати систематичний внутрішній або зовнішній аудит собівартості. Це зумовлює актуальність теми дипломної роботи, яка рецензується, та її зміст.

Якість проведеного аналізу проблеми полягає у обґрунтуванні теоретичних та методичних аспектів формування прямих виробничих витрат.

Результати дослідження викладені у логічній послідовності, поставлені мета і завдання у роботі є розглянутими та завершеними конкретними висновками та рекомендаціями, які мають практичну цінність та можуть бути реалізовані у діяльності підприємства.

Практична цінність висновків і рекомендацій полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані у фінансово-господарській діяльності ТОВ «КАЛУСЬКИЙ КХП», а отже є реальними.

Отже, дипломна робота Стеблака Тараса Олексійовича тему «Облік, аудит та економічний аналіз прямих витрат виробництва» відповідає вимогам, що

ставляться до дипломних робіт, проведені дослідження носять закінчений характер і можуть бути представлені до захисту з позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

Рецензент

доктор економічних наук
доцент кафедри фінансів

(підпис)

Благу́н І.І.

(прізвищ та ініціал)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВ	
1.1. Зміст витрат виробництва: обліково-аналітичний аспект.....	6
1.2. Класифікація витрат виробництва в обліку, аудиті та з метою аналізу.....	9
1.3. Законодавче забезпечення процесу обліку, аудиту та аналізу витрат виробництва.....	12
РОЗДІЛ2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	
2.1. Облік прямих витрат виробництва та методи калькулювання собівартості товарів (робіт, послуг).....	19
2.2. Облік загальновиробничих витрат та їх вплив на формування виробничої собівартості.....	23
2.3. Документування витрат виробництва та їх відображенні у фінансовій звітності.....	29
РОЗДІЛ3. АНАЛІЗ ТА АУДИТ ПРЯМИХ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВА	
3.1.Аналіз прямих витрат на виробництво продукції.....	33
3.2. Аудит прямих витрат на виробництво продукції.....	36
3.3.Аналіз підходів до удосконалення обліку, аналізу і аудиту витрат.....	41
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46
ДОДАТКИ.....	51

ВСТУП

Актуальність теми. Діяльність будь-якого підприємства неможлива без витрат. Також це основа для отримання доходу. Від рівня витрат залежить ефективність функціонування підприємства та його конкурентоспроможність. Тому облік і аналіз витрат є важливою функцією кожного підприємства.

Сьогодні витрати на підприємствах переробної промисловості розглядає значна кількість вітчизняних та зарубіжних вчених та науковців. З них можна виділити наступних авторів: Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валусь, А.М. Герасимович, С.Ф. Голов, З.В. Задорожний, О.В. Бойко [29], І.О. Відоменко [31], І.О. Кузнецова [32], Н.Л. Правдюк [33], В.В. Сопко [34], О.П. Сухоребра [35], О.В. Щербина [36]. Вище вказані автори здійснюють дослідження стосовно теоретичних і практичних аспектів обліку витрат, а отже, розглядають поняття і класифікацію витрат, методи підходу до обліку, узгодженість податкового і бухгалтерського обліку, ефективності управління витратами, методики проведення аудиту витрат.

Метою дипломної роботи є вивчення організації обліку, аудиту та аналізу прямих витрат і підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- розглянути витрати як складову діяльності підприємства;
- провести аналіз ефективності витрат;
- визначити удосконалення обліку, аудиту та аналізу витрат на підприємств.

Об’єктом дослідження прямих витрат є ТОВ "КАЛУСЬКИЙ КХП".

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти обліку, аудиту та аналізу витрат.

Методи дослідження Вивчаючи облік витрат виробництва та його вдосконалення застосовувалися методи: групування, узагальнення, порівняння, метод співставлень, побудова аналітичних таблиць.

Практичне значення отриманих результатів полягає у формуванні конкретних висновків та пропозицій щодо обліку, аналізу і аудиту витрат виробництва.

Структура роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків, Повний обсяг роботи – 60 сторінок, основна частина 45– сторінок тексту.

Робота містить 5 таблиць. Список використаних джерел налічує 50 найменувань.

Інформаційною базою дослідження виступають законодавчі акти, нормативні документи і галузеві інструкції, статистичні показники, матеріали науково-практичних конференцій, наукові праці вітчизняних вчених, а також інформація бухгалтерського обліку.

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні основи обліку, аудиту та аналізу витрат виробництв

1.1. Зміст витрат виробництва: обліково-аналітичний аспект

Виробничий процес є складним для вивчення і обліку, а тому потребує особливої уваги. Адже виробництво напряду зв'язане з витратами, оскільки це процес використання ресурсів виробництва, які реалізуються у готовому продукті.

Витрати виробництва - згідно з П(С)БО 16- зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, котрі призводять до зменшення власного капіталу [1]. Витрати розрізняють залежно від їх призначення у процесі відтворення. Відповідно до цього ознакою здійснюється угруповання витрат та визначаються відповідні джерела їх фінансування. Витрати - це елемент який керується, а тому їх склад та рівень можна запланувати, обліковувати, контролювати, провести аналіз та регулювати. Витрати класифікуються з метою визначення їх впливу на результати господарської діяльності підприємства, пошуку резервів і шляхів їх зниження.

Підприємство може збільшити прибуток, оптимізуючи витрати і підвищити суму виторгу. Детально розроблена класифікація витрат встановлює організацію та методи їх подальшого обліку на підприємстві. Детальний склад класифікації витрат за видами діяльності передбачено Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій [1].

В.Г. Козак визначає, що «витрати підприємства – одна з важливих категорій управлінського обліку та якісної оцінки діяльності підприємства. Для управління необхідно знати не просто витрати, а інформацію про витрати на будь-що (продукт, або його партію, послуги)» [4].

Н.С. Андрющенко виділив етапи розвитку знань про витрати підприємств: «перший етап – публічна звітність про витрати, відслідковування, облік та контроль витрат на господарському та державному рівнях; другий етап – здійснення спроб розкрити суть поняття «витрати», поява різних теорій витрат; третій етап – використання математичних методів в теорії, дослідження поведінки

витрат, вивчення витрат як об'єкту обліку та контролю; четвертий етап – виникнення нового напрямку дослідження – управління витратами» [5].

О. Бородкін визначає «саме від виробничих витрат та собівартості залежить, чи буде продукція, котру виробляють підприємства в умовах економіки, конкурентоспроможна і прибуткова. Оскільки виручка від реалізації продукції являється основним джерелом покриття витрат на виробництво продукції, ринкова економіка спонукає підприємства вирішувати, котру продукцію та в якому обсязі виробляти» [6].

В.М. Петров трактує планування собівартості продукції, як вагому складову частину розроблення економічно обґрунтованих планів сільськогосподарських підприємств і їх окремих підрозділів. При плануванні собівартості продукції враховують вплив техніко-економічних факторів, проте на величину собівартості основних видів продукції суттєво впливає також механізм розподілу витрат між основною і побічною продукцією [6].

П.С. Безруких, визначає «сукупність прийомів організації документування і відображення виробничих витрат, що забезпечують визначення фактичної собівартості та необхідну інформацію для контролю за процесом формування собівартості продукції» [7].

Т.Г. Маренич визначає, що «однією з основних проблем калькулювання є економічно обґрунтований розподіл витрат звітного періоду між готовою продукцією та незавершеним виробництвом, між окремими виробами та видами робіт. Від її правильного вирішення залежить точність калькуляційних розрахунків» [8].

Аналіз витрат повинен забезпечувати потрібною інформацією адміністративний персонал підприємства, котрий відповідає за планування та проведення контролю за господарськими операціями, приймає різні адміністративні рішення. В умовах існування лімітованої кількості ресурсів та досягнення планової ефективності виникає необхідність перманентного порівняння понесених витрат та отриманих результатів.

Велика кількість авторів під витратами трактують спожиті ресурси та кошти, які потрібні для виробництва продукції чи придбання товарів і послуг. Витрати виробництва на підприємстві і витрати суспільства об'єктивно мають вартісну форму. Відрізняють витрати виробництва як загальні, так і такі, котрі відносяться до виробленої продукції чи наданої послуги. Витрати виробництва в грошовому вимірнику на одиницю продукції називається собівартістю.

Собівартість розглядається як сукупність витрат, розділені на кількість виробленої продукції. За термінологією західної економічної науки – середні витрати. Часто під собівартістю мають на увазі вартість використаних в виробничому процесі ресурсів, котрі припадають на конкретну одиницю продукцію, товарів чи послуг.

Поняття собівартості являється більш ширшим, а ніж поняття питомих витрат, тому що передбачається окремий підхід до кожної окремої одиниці, а не математичне вираження частки понесених витрат в розрахунку на одиницю. До того ж під витратами розглядають використані ресурси, котрі знаходять своє вираження вартісних та у натуральних одиницях виміру, а собівартість накопичує повну суму витрат на продукцію у грошовій формі.

Національні стандарти бухгалтерського обліку трактують собівартість як відображені у грошовому вираженні сукупність витрат підприємства на виробництво продукції, пов'язані із використанням основних засобів, матеріалів, сировини, енергії, палива, трудових та інших ресурсів [17].

У П(С)БО 16 «Витрати» розкрито будову собівартості реалізованої продукції, робіт та послуг, котра формується з:

- нерозподілених постійних загальновиробничих витрат;
- понаднормових виробничих витрат;
- виробничої собівартості продукції, реалізованої у звітний період [1].

Отже, до складу собівартості продукції згідно із П(С)БО 16 «Витрати» включаються витрати, пов'язані із процесом виробництва.

Стосовно структури собівартості, В.В. Сопко наголошує, що вартість і собівартість продукції складає з витрат, котрі здійснюються у межах чи за межами виробництва.

Отже, витрати безпосередньо пов'язані чи з виготовленням продукції, чи із її реалізацією, або із управлінням. Перша група витрат включає виробничу собівартість, друга – витрати збуту, третя – витрати пов'язані із управлінням. Сукупно три групи утворюють повну собівартість продажу продукції, робіт та послуг) [18].

О.І. Гуляєв до складу собівартості входять: матеріали, заробітну плату, витрати механічної та електричної сили і амортизації. До того ж, два останніх види вносяться до собівартості, якщо дані витрати беруть участь в створенні відповідного виду продукції. Вважається, що розподіл накладних необхідно вести пропорційно понесем витрат по оплаті праці. [19].

Розглянувши різні трактування поняття витрат, точніше їх визначати з точки зору бухгалтерського обліку – як зменшення економічних вигод в вигляді вибуття активів чи збільшення зобов'язань внаслідок здійснення господарської діяльності підприємства, котрі призводять до зменшення власного капіталу. Даний підхід має більш практичне застосування, він допомагає визначати фактичну суму здійснених витрат за період, а тому сприяє достовірнішому їх обліку.

1.2. Класифікація витрат виробництва в обліку, аудиті та з метою аналізу

Під час здійснювання господарської діяльності у підприємства виникають різного виду витрати. Поняття витрат включають у себе багато складових, а тому використовується класифікація витрат.

Л. Сук надає таке трактування: «Класифікація витрат – це групування витрат за певними ознаками, яких є різна кількість. Класифікація допомагає глибше зрозуміти суть витрат, вивчити порядок їх формування та мету використання». Він класифікує витрати за трьома напрямками:

1. для оцінки запасів і визначення фінансового результату;
2. для прийняття управлінських рішень;
3. для контролю та регулювання [3].

Головна мета класифікації витрат полягає у створенні впорядкованої системи витрат виробництва на конкретному підприємстві задля задоволення інформаційних потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів. Без такої системи не є можливо ефективно ведення рахунків та прив'язання витрат до об'єкту.

Таблиця 1.1

Класифікація витрат

Ознаки класифікації	Групи витрат
По відношенню до виробничого процесу	накладні витрати основні витрати
По відношенню до обсягів виробництва	постійні витрати змінні витрати
За єдністю складу	комплексні витрати одноеlementні витрати
За способом віднесення на собівартість окремих видів виробництва	непрямі витрати прямі витрати
За доцільністю	непродуктивні витрати продуктивні витрати
За календарним періодом	одноразові витрати поточні витрати
За видами витрат	витрати за статтями калькуляції витрати за економічними елементами

До основних витрат належать безпосередньо пов'язані із виробничим процесом виготовлення продукції, надання послуг або виконання робіт. У будь-якому виробництві основні витрати утворюють найважливішу частину витрат, досягаючи у деяких галузях близько 90% собівартості.

Накладні витрати появляються у зв'язку із організацією, обслуговуванням виробництва та управлінням. Величина витрат має залежність від структури управління підрозділами та підприємством.

За ступенем залежності від обсягів діяльності витрати можна поділити на змінні та постійні:

Змінними витрати є витрати величина котрих росте чи знижується пропорційно зміні обсягів виробництва. А отже, розмір даних витрат на кожную конкретну одиницю продукції залишається незмінним.

До постійних витрат відносять величина яких не змінюється чи практично не змінюється при зміні обсягу виробництва.

За складом витрати є одноелементними чи комплексними:

- комплексні витрати складаються із декількох економічних елементів.
- одноелементні витрати містять економічно однорідні витрати, котрі не діляться на різні компоненти, незалежно від їх місця та цільового призначення. На цьому принципі сформована класифікація витрат за економічними елементами.

Характерним прикладом статті комплексних витрат є загальновиробничі витрати, у які входять практично всі економічні елементи.

За способом включення до собівартості витрати поділяються на прямі та непрямі.

До складу прямих матеріальних витрат відносяться ті витрати, які безпосередньо відносяться до певного об'єкту витрат, а саме: сировина та матеріали, інші матеріальні витрати, купівельні напівфабрикати і комплектуючі вироби; витрати на оплату праці: інші виплати працівникам, які беруть участь у виробництві продукції, наданням послуг чи виконанням робіт, заробітна плата; інші виробничі витрати: плата за оренду земельних та майнових паїв, відрахування на соціальні заходи, амортизація тощо.

Непрямі витрати – це витрати на виробництво, котрі не відносяться безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом, а тому підлягають розподілу.

До поточних витрат відносять витрати пов'язані із виробництвом та реалізацією продукції певного періоду. Це головна частина витрат виробництва.

Одноразовими являються витрати, котрі пов'язані із підготовкою виробництва та впровадження нової продукції, поліпшенням, резервуванням витрат пов'язані з оплатою відпусток тощо.

Залежно від діяльності підприємства усі витрати розподіляються на дві великі групи: витрати, які виникають у процесі звичайної діяльності і витрати, котрі виникають у процесі надзвичайної діяльності. Витрати, котрі з'являються у процесі звичайної діяльності розподіляються на витрати від операційної діяльності, інвестиційної та фінансової діяльності.

Всі витрати підприємства, згідно із П(С)БО 16, діляться на виробничі, операційні та інші витрати діяльності.

Основні засади класифікації витрат подано у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 15 «Доходи» і П(С)БО 16 «Витрати» та передбачають функціональну ознаку їх групування відповідно до видів діяльності, за якими було понесено витрати та отримано доходи.

1.3. Законодавче забезпечення процесу обліку, аудиту та аналізу витрат виробництва

«Діяльність будь-якого суб'єкту господарювання спрямована на отримання максимальної економічної вигоди» [9]. «Економічна вигода у формі кінцевого результату діяльності може бути як позитивною, так і негативною Підприємство отримує позитивну економічну вигоду (прибуток) у випадку, коли отримані доходи перевищують понесені витрати» [10].

Якщо підприємство несе збитки – це означає перевищення витрат над доходами. А тому фінансовий результат діяльності підприємства, як одна із головних категорій економіки виступає у двох формах – прибуток чи збиток.

Кожне окреме підприємство відштовхується від специфіки послуг, які надаються з метою отримання доходу, що тісно пов'язано із таким наданням на дату балансу, самотужки обирає метод визначення ступеня завершеності послуг [11].

У НП(С)БО 1 розкрито принципи, на основі котрих має формуватися фінансова звітність [12]. Певні принципи (періодичності, безперервності діяльності, послідовності) – ідентичними, окремі – схожі за своєю сутністю (принцип достовірного подання може поєднується із принципами повного

висвітлення, обачності та нарахування, відповідності доходів та витрат). Зважаючи на критерії, за якими стаття зображується у фінансовій звітності, доречно додати національні принципи, а саме принцип суттєвості. Це передбачає обов'язковість окремого зображення суттєвих подібних статей. За Міжнародними стандартами фінансової звітності, статті, які різні за своїм характером чи функцією, повинні наводитися підприємством окремо, крім ситуацій, коли вони є несуттєвими.

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] бухгалтерський облік і фінансова звітність базуються на таких основних принципах:

- автономність — кожне підприємство виступає як юридична особа, відокремлена від власників, внаслідок чого особисте майно і зобов'язання власників не зображуватися у фінансовій звітності підприємства;
- повне висвітлення — фінансова звітність має містити усю інформацію про фактичні і потенційні наслідки господарських операцій і подій, здатних вплинути на рішення, які приймаються на її основі;
- безперервність — оцінка активів і зобов'язань підприємства відбувається виходячи із припущення, що суб'єкт господарської діяльності продовжить свою діяльність;
- обачність — застосування у бухгалтерському обліку методів оцінки, котрі мають запобігати заниженню оцінки зобов'язань і витрат та завищенню оцінки активів та доходів підприємства;
- нарахування та відповідність доходів і витрат - для визначення фінансового результату звітного періоду потрібно порівняти доходи звітного періоду із витратами, які були понесені для отримання даних доходів. При цьому доходи та витрати зображуються у фінансовій звітності у момент виникнення, незалежно від дати надходження чи сплати грошових коштів;
- єдиний грошовий вимірник — вимірювання та узагальнення усіх господарських операцій підприємства в його фінансовій звітності здійснюються у єдиній грошовій одиниці;
- превалювання сутності над формою — операції обліковуються

відповідно до їх сутності, а не лише виходячи із юридичної форми;

- періодичність – можливість розподілу діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності;
- послідовність – перманентне використання підприємством обраної нею облікової політики. Зміна облікової політики передбачається у випадках поданих у НП(с)БО та має бути аргументована та розкрита у фінансовій звітності;
- історична собівартість – пріоритетною являється оцінка активів підприємства, виходячи із витрат на їх виробництво і придбання.

Головним принципом для оцінки доходів та витрат підприємства являється принцип нарахування і відповідність доходів та витрат. Цей принцип виступає основоположною передумовою формування фінансової звітності, тому що забезпечує визначення фінансового результату певного періоду методом порівняння доходів звітного періоду із витратами, які були понесені для отримання цих доходів.

При цьому усі доходи та витрати повинні оцінюватися і показуватися у обліку в період здійснення господарських операцій, незалежно, коли саме відбувався рух грошових коштів. Звітні періоди з точки зору побудови плану рахунків та ведення бухгалтерського обліку витрат набули своє практичне застосування в окремих рахунках:

- а) поточних витрат обігу (90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші операційні витрати», 95 «Фінансові витрати»);
- б) витрат майбутніх періодів (рахунок 39 «Витрати майбутніх періодів»);
- в) резервів (рахунки 38 «Резерв сумнівних боргів», 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів»).

Другим важливим принципом виступає принцип історичної собівартості. Принцип оцінки за собівартістю відноситься до принципів функціонування Плану рахунків та встановлює пріоритетну оцінку активів компанії виходячи із витрат на їх виробництво і придбання.

Принципи безперервності діяльності, періодичності та єдиного грошового вимірника являють групу загальних принципів запровадження бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, не впливаючи суттєво на методику обліку витрат і формування звітних показників затрат.

Отже, для обліку витрат суттєвими принципами є:

- 1) нарахування і відповідність доходів та витрат;
- 2) історична собівартість.

Згідно даних принципів встановлюється як, коли та на яких рахунках потрібно відображувати витрати підприємства.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про витрати суб'єкта господарювання, розкриття їх у фінансовій звітності розкриває П(с)БО 16 «Витрати» [1].

Доходи, які враховуються при визначенні об'єкта оподаткування, представлені наступною класифікацією:

- до першої групи належать доходи від операційної діяльності (доходи від реалізації продукції, наданих послуг).
- до другої групи відносяться інші доходи (дивіденди, отримані від нерезидентів, володіння борговими вимогами, процентів, роялті; від операцій оренди або лізингу; від торгівлі цінними паперами і деривативами; суми штрафів, пеней та неустойки; за операціями в іноземній валюті; безоплатно отриманих товарів, робіт, послуг).

Витрати, котрі враховуються при встановленні об'єкта оподаткування, можна поділити на дві групи.

До першої групи належать витрати операційної діяльності, склад який включає: собівартість реалізованих товарів, продукції, наданих послуг, виконаних робіт, витрати банківських установ.

До другої групи належать інші витрати, склад яких включає: адміністративні витрати, загальновиробничі витрати, витрати на збут, інші витрати діяльності, інші операційні витрати.

Собівартість товарів включає витрати, прямо пов'язаних з виробництвом таких товарів, робіт чи послуг, а саме із:

- амортизації виробничих основних засобів і нематеріальних активів, які задіяні у виробництвом товарів, робіт чи послуг;
- інші прямі витрати (плата за оренду земельних та майнових паїв, внески на соціальні заходи) [13];
- прямих матеріальних витрат (матеріали та напівфабрикати, сировина, які формують основу кінцевого продукту, роботи або послуги);
- вартості придбаних послуг, пов'язаних з виробництвом;
- прямих витрат на заробітну плату (заробітна плата, інші виплати працівникам, які зайняті у виробництві товарів, робіт чи послуг).

Витрати, які утворюють собівартість товарів, робіт чи послуг, ідентифікуються витратами того звітного періоду, в якому отримано доходи від реалізації товарів, робіт чи послуг [1]. Інші витрати являються витратами того звітного періоду, в якому вони були понесені, із урахуванням певних особливостей. Так, наприклад, нараховані податки та збори входять до витрат того звітного періоду, за який здійснюється таке нарахування.

Для раціональної і якісної організації обліку на підприємстві, оцінки витрат та доходів на підприємствах потрібно запровадити принцип єдності облікової номенклатури, котра становить велике практичне значення [14, 15]. Номенклатура витрат визначає їх склад за видами, а тому побудувавши облік витрат суб'єктів господарювання у цілому за таким переліком можна:

- усунути неефективне витрачання коштів підприємства;
- посилити контроль за доцільністю здійснюваних витрат;
- оптимізувати процес пошуку резервів;
- здійснити систематизацію аналітичного обліку витрат загалом по кожній окремій галузі;
- підвищити якість і оперативність формування інформаційного забезпечення економічного аналізу витрат обігу;

Номенклатура як основа ефективного управління витратами повинна відповідати особливостям чинної методики обліку. Облікові дані про витрати у розрізі статей і функцій групуються за синтетичними рахунками, призначеними для обліку окремих видів витрат відповідно до НП(С)БО.

Дана структура номенклатури дозволяє врахувати специфіку функціонування практично кожного конкретного підприємства шляхом деталізації та розшифровки видів витрат всередині кожного розділу.

Групування витрат в сукупності розділів номенклатури дозволяє уникнути подвоєння інформації в системах фінансового і управлінського обліку [15].

Від розміру отриманого прибутку впливає на розмір податку на прибуток котрий є одним із фінансових важелів в системі фінансового управління, та котрий відповідно до прийнятої суб'єктом господарювання податкової та облікової політики, реалізовує свою регулюючу роль на базі податкового планування, підґрунтям якого виступає достовірна оцінка доходів та витрат підприємства.

Основні питання щодо оцінки, формування і обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності являються досить значними, а тому прийняття ефективних управлінських рішень щодо даних об'єктів, сприятиме зміцненню економічного стану підприємства.

Система оцінки обліку витрат, доходів і формування фінансових результатів виступає важливою частиною функціонування компаній, а тому від розуміння важливості даного процесу залежить життєдіяльність певних суб'єктів господарювання та економічна стабільність підприємства.

Отже, ключовими завданнями обліку витрат виробництва є: обчислення собівартості виготовленої продукції для визначення ціни кінцевого продукту і розрахунку фінансових результатів; здійснення економічного аналізу результатів діяльності структурних підрозділів підприємства; забезпечення підприємства інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень; систематичний моніторинг фактично здійснених витрат в залежності до їх встановлених нормативно-планових величин з метою виявлення відхилень та прийняття потрібних управлінських заходів.

РОЗДІЛ 2

Бухгалтерський облік виробничих витрат підприємства

2.1. Облік прямих витрат виробництва та методи калькулювання собівартості товарів (робіт, послуг)

Особливістю виробничого процесу є виникнення витрат у процесі здійснення господарської діяльності підприємством. Обсяг проданого кінцевого продукту та прибуток від цього продажу - основна мета виробничої діяльності компанії.

Виробнича собівартість повинна розглядатися як сукупність взаємопов'язаних, організованих, послідовних, логічних операцій розрахунку та процедур формування інформації про витрати. Облік передбачає створення, групування та систематизацію даних для розрахунку собівартості продукції. Контроль і аналіз витрат, а також облік за економічними елементами сприяють групуванню виробничих витрат за статтями калькуляції, а також уможливорює вирахування собівартості продукції.

Нормативне трактування поняття «прямі витрати» міститься в П(С)БО 16 «Витрати»: «прямі витрати – витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом» (згідно п. 4) [1].

Матеріальні витрати посідають значну питому вагу у структурі собівартості продукції (виробничі запаси, комплектуючі, електроенергія та ін.), питання достовірного обліку та контролю матеріальних витрат на підприємстві.

Головними нормативними актами для здійснення обліку витрат на досліджуваному підприємстві виступають: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996 XIV (зі змінами та доповненнями) [2], НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО №9 «Запаси» [16], П(С)БО №16 «Витрати» [1].

Облік витрат виробництва ТОВ «Калуський КХП» виконується бухгалтерією компанії централізовано за кожними ділянками та видами виробництва в розрізі елементів витрат і калькуляційних статей витрат, із використанням відповідних класів плану рахунків 9 «Витрати діяльності».

Оцінка відпущених у виробництві матеріальних цінностей здійснюється відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» за одним із методів:

- ідентифікованої собівартості одиниці матеріальних цінностей;
- середньозваженої собівартості;
- собівартості часом надходження матеріальних цінностей (FIFO);
- нормативних затрат [16].

Облік прямих витрат виробництва, які входять до собівартості продукції на підприємстві ведуться на рахунках 91 «Загальновиробничі витрати» та 23 «Виробництво».

Синтетичний облік витрат та кінцевої продукції сільськогосподарського виробництва акумулюються на активному рахунку 23 «Виробництво».

За економічним змістом рахунок 23 «Виробництво» належить до групи рахунків господарських засобів і процесів, обліку витрат на виробництво, за призначенням і структурою – до групи операційних, калькуляційних рахунків. У дебет рахунка 23 «Виробництво» надходять прямі матеріальні, трудові і інші прямі витрати і загальновиробничі витрат, також витрати внаслідок браку продукції. У кредит рахунка записуються суми фактичної виробничої собівартості готової продукції, виконаних робіт чи послуг.

Допоміжні матеріали є частиною собівартість видів продукції прямим способом чи способом розподілу, котрий здійснюється пропорційно витратам основних матеріалів чи нормативно визначеним стандартам.

Рахунок 26 "Готова продукція". Даний рахунок призначено для узагальнення інформації про наявність і рух готової продукції підприємства. Крім того, тут обліковують витрати на утримання і експлуатацію машин та устаткування. Згідно з Планом рахунків рахунок 90 призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої продукції, товарів, робіт чи наданих послуг. За дебетом рахунка 90 подається виробнича собівартість реалізованої готової продукції, робіт чи послуг; собівартість реалізованих товарів, за кредитом – списання у порядку закриття дебетових оборотів на рахунок 79 "Фінансові результати".[25].

Таблиця 2.3

Кореспонденції рахунку 26 «Готова продукція»

№	Зміст операції	Дебет	Кредит
1	Передана на склад готова продукція з виробництва	26	23
2	Передача на склад готової продукції для реалізації	26	25
3	Придбано готову продукцію підзвітними особами	26	37
4	Дооцінка готової продукції	26	
5	передача продукції для використання як МШП	22	26
6	Списано у виробництво готову продукцію	23	26
7	Видані дивіденди готовою продукцією	37	26
8	Списано нестачу готової продукції на фінансові результати	79	26
9	Витрата готової продукції на виробництво	80	26
10	Втрати від псування готової продукції	84	26
11	Реалізація готової продукції	85	26
12	Списана собівартість реалізованої готової продукції	90	26
13	Списано готову продукцію для власних потреб	94	26
14	Списано недостачу	94	26
15	Втрати готової продукції від стихійного лиха і аварій	97	26

На досліджуваному підприємстві облік витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції здійснюється різними методами.

Використовують три основні методи обліку витрат та калькулювання собівартості: позамовний і попередільний, нормативний [53].

Нормативний метод обліку витрат – метод, який використовує дані обліку для визначення резервів зменшення собівартості та оперативного управління виробничим процесом. Даний метод дозволяє визначати собівартість вже у процесі виробництва, а не по завершенню звітного періоду.

Нормативний метод обліку витрат та калькулювання собівартості характерний тим, що по кожному виду виробу на основі діючих норм і кошторисів витрат формується попередня калькуляція нормативної собівартості, а саме калькуляція собівартості, вирахована за встановленими на початок місяця нормами витрат матеріальних та трудових ресурсів.

Позамовний метод характеризується об'єктом обліку витрат, яким є окреме виробниче замовлення, яке застосовується на один або декілька однорідних виробів.

Значення даного методу полягає у наступному: всі прямі витрати враховуються у розрізі встановлених статей калькуляції за окремими виробничими замовленнями. Залишки витрат враховуються за місцями їх виникнення та включаються у собівартість окремих замовлень відповідно до бази розподілу. Переділ це кінцева частина технологічного процесу чи сукупність виробничих операцій, у результаті яких із сировини та матеріалів виходить напівфабрикат або з проміжного продукту готовий виріб.

Значення даного методу полягає у наступному: так як процес випуску готової продукції містить в основному декілька послідовних технологічно закінчених переділів, то обчислюють собівартість продукції кожного окремого переділу, мається на увазі не тільки кінцевого продукту, а й проміжного продукту, оскільки їх можна частково реалізувати третім особам в якості готової продукції. Об'єктом калькулювання виступає вид чи група продукції кожного переділу [53].

2.2. Облік загальновиробничих витрат та їх вплив на формування виробничої собівартості

Зернопереробна промисловість поєднує у собі дві галузі – заготівельну та переробну.

Дана комплексна побудова має значний вплив на організацію виробництва та планування, облік витрат на виробництво продукції та суттєво відрізняється від інших галузей.

Заготівельна діяльність на комбінатах хлібопродуктів із заготівлі сільськогосподарської продукції має два варіанти побудови обліку витрат. Перший варіант визначає відокремлення обліку підприємств в складі комбінатів як самостійної галузі діяльності.

Другий варіант визначає облік заготівлі як частини виробничої діяльності із придбання матеріальних запасів для наступної переробки на кінцеву продукцію.

В першій побудова обліку витрат регулюється Інструкцією із планування, обліку і калькулювання витрат обігу, формування продажних цін на хлібопродукти та тарифів на послуги заготівельних підприємствах. Облік витрат в системі рахунків, які є пов'язані із виконанням комплексу робіт із приймання, зберігання і відпуску хлібо-булочних продуктів здійснюється на рахунку 93 «Витрати на збут». Облік цих витрат виконується в розрізі групування хлібопродуктів, котрі приймаються при плануванні згідно п.4.1 Інструкції, а саме у розрізі діляниць виробництва [24]. На підприємстві „Калуський КХП” використовується другий варіант.

На підприємстві «Калуський КХП» по кожній окремій зміні ведеться облік виробничих операцій: кількості та якості виробленої продукції, одержаних побічних продуктів та відходів; якості кількості зерна, що поступає у виробництво із складу; кількості пустих мішків, що відпустились у вибійне відділення та кількості мішків, які були передані із вибійного відділення на склади.

Основною операцією по видатку зерна на «Калуський КХП» виступає відпуск зерна в переробку.

Якщо зерно для переробки надходить на основі обмінних операцій, тоді відбувається відпуск у переробку обов'язково за вагою. Даний порядок не можна порушувати. У разі порушення відповідальність та наслідки через невиконання плану покладається на директора та приймальника.

Відпуск зерна у переробку здійснюється за фактичною вагою «нетто» та супроводжується «Актом переробки зерна» (форма №7-п) в якому заповнюється дата, вага і якість засипаного зерна, культура, вид помелу.

Вихід продукції оформлюється первинним документом – «Вибійна картка» (форма №7-ап) чи актом (форма №7-п) де на звороті якого в розділі «Одержано в переробку» записуються, окрім кількості одержаної продукції, а також якісні показники, проведені лабораторією. Вибійні картки і акти складаються за кожну

окрему зміну та підписуються круп'ярем та приймальником. Передача готової продукції круп'ярем проводиться за вагою нетто.

Облік руху зерна і продукції на млині з знеособленим помелом здійснюється за «Складською відомістю руху зерна і продукції» (форма №9-п). Відомість руху зерна і продукції заповнюється щодня приймальником млина за місцем зберігання зерна і продукції, а також за відповідальними особами в двох примірниках, один, разом із виправдними документами, передається до бухгалтерії, а інший залишається в приймальника і підписується завскладом. Бухгалтер, отримавши відомість руху зерна і продукції, перевіряє на арифметичні помилки та підписує обидва примірники, один з яких передається приймальникові, а інший, із документами, залишається у бухгалтерії.

При виявленні арифметичних помилок, звіти виправляються бухгалтером в присутності МВО. Якщо знайдено неправильно оформлені документи, то вони повертаються приймальникові для переоформлення.

Особливістю відпуску зерна із складів у виробництво та передача готової продукції, побічних продуктів та відходів I і II категорій з виробництва на склади виступає те, що дана операція здійснюється не тільки за вагою, а за й якістю. В вагових журналах на кожну зміну підводять підсумки. У лабораторному журналі оперативно-якісного контролю здійснюється реєстрація результатів аналізів протягом зміни та відбувається запис результати аналізів за середньо змінними зразками. Окрім цього в лабораторії ведеться «Лабораторний журнал» у якому за кожну окрему зміну здійснюється запис ваги та якості зерна, яке надійшло у виробництво, вага та якість усіх видів готової продукції та побічних продуктів, що надійшли із виробництва на склад та вказується кількість виробленої нестандартної продукції.

Начальник відділу технічного та хімічного контролю дає розпорядження на випуск зерна зі складу на виробництво (форма № 109), а начальник складу зерна заповнює партію випуску зерна на переробку (форма № 110).), де заповнюється вага, волога та сміття.

Передача готової продукції, побічної продукції та відходів з виробничого цеху на склад здійснюється за кожною зміною, що супроводжується накладною (форма № 112) Якщо нестандартна продукція передається на склади, то вона розташовується окремо та підлягає обов'язковій до обробці з метою усунення браку. Тому на даний вид продукції заповнюється окрема накладна (форма №112).

На «Калуському КХП» ведеться «Журнал начальника розмельного цеху» (форма №116), у якому за кожен окрему зміну вказується кількість зерна, яка надійшла у виробництво, час та причини простою цеху, стан обладнання, кількість виробленої продукції, тощо.

За кожен зміну на підставі накладних (форма №112), начальник розмеленого цеху заповнюється „Рапорт про виробіток продукції” (форма №113). Рапорти в єдиному примірнику щоденно поступає до бухгалтерії, де вже на їх підставі здійснюється облік виробітку продукції за кожною бригадою.

У лабораторії підприємства на основі показників якості зерна, яка переробляється, необхідно встановлювати завдання за виходом продукції та систематично проводити контроль за їх виконанням. Окрім того, у кінці місяця при зачистці виробничого корпусу комісія здійснює перевірку виходу продукції. Під час зачистки у виробничому корпусі не має бути залишків зерна, продукції, побічних продуктів чи відходів.

Зачистка проводиться комісією в складі: начальника відділу технологічно-хімічного контролю, головного інженера, начальника виробничого цеху і головного бухгалтера за участю завідуючого елеватора і завідуючого складом готової продукції. Комісія заповнює «Акт про зачистку виробничого корпусу і результати переробки зерна» (форма №117), що підписується всіма особами в комісії та затверджується директором комбінату хлібопродуктів.

Для заповнення акту зачистки виробничого цеху керівник відділу технологічно-хімічного контролю збирає такі дані за місяць: вага кожного окремого сорту отриманої продукції, побічних продуктів та відходів, їх середньозважена якість; вага зерна, яка надійшло у виробництво, і його середньозважена якість за усіма показниками, котрі необхідні для розрахунку

виходу. Дані показники формуються у зведеному лабораторному журналі більшість із яких перевіряється в бухгалтерії із даними кількісно-якісного обліку (форма №36).

На підставі кількості та якості зерна, яке надійшло за місяць у виробництво, керівник технологічно-хімічного контролю здійснює розрахунок виходу. В акті зачистки поряд з розрахунковим виходом проставляють: фактичний вихід продукції, відходів, побічних продуктів тощо, також записуються відхилення фактичного виходу від розрахункового, які показують величину недобору продукції.

Облік витрат виробництво на підприємстві «Калуський КХП» проводиться службою бухгалтерії підприємства централізовано за цехами чи ділянками і видами виробництва в розрізі елементів витрат і калькуляційних статей витрат, із застосуванням рахунків класу 8 «Витрати за елементами» і класу 9 «Витрати діяльності».

Зведений облік витрат на виробництво проводиться на базі даних (табуляграм, журналів обліку витрат на виробництво, заробітної плати, відомостей розподілу матеріалів, тощо), що надходять внаслідок обробки первинної документації, оформленої у встановленому порядку.

Виробничі витрати включаються до собівартості за той звітний період, в якому вони були понесені, незалежно від попереднього або наступного періоду оплати. Окремі види витрат (наприклад, витрати на підготовку та освоєння виробництва нових видів продукції), стосовно яких не можливо точно встановити до якого саме калькуляційного періоду вони належать та витрати сезонних галузей промисловості входять у витрати на виробництво та в калькуляції фактичної собівартості продукції в кошторисно-нормативному порядку. Втрати внаслідок дефектів відображаються в обліку та в калькуляціях фактичних виробничих витрат у звітному місяці, в якому вони виникають.

При виявленні невірної чи несвоєчасної віднесення витрат на собівартість продукції чи виявленні в результат інвентаризації або перевірки нестач чи надлишків сировини та матеріалів, палива чи готової продукції у складах

підприємства, а також в разі виявлення помилок в обліку витрат, які відносяться до попередніх періодів, необхідно провести виправлення у собівартості продукції звітного місяця.

Для перевірки правильності та повноти відображення виробничих витрат за місцем їх здійснення, використовується зведений «Журнал обліку витрат на виробництво». Зведення витрат на виробництво складається із таблиць та відомостей:

- на основі даних відомості про нарахування сум амортизації;
- на базі даних про рух сировини та матеріалів у виробництві в натуральному та вартісному вираженні;
- за витратами на обслуговування виробництва, управління цеховими, загальновиробничими та загальнозаводськими витратами;
- за даними відомостей розподілу заробітної плати;
- за даними відомостей цих видів витрат;
- за заробітною платою, відрахуванням на соціальне страхування та нарахованих резервів на оплату відпусток працівникам;
- за витратами на матеріали;

Загальна сума витрат складається в порядку додавання однойменних видів витрат за кожною статтею.

На базі даних зведеного обліку витрат на виробництво формують калькуляції фактичної собівартості, котрі використовуються для контролю за виконанням плану за собівартістю окремих видів та усієї випущеної із виробництва продукції. Звітні калькуляції формуються на всі види продукції, яка виготовляється підприємством.

У борошномельній промисловості продукти, які не відносяться до основної продукції, класифікуються згідно до галузевих нормативів наступним чином [19]:

1. Побічні продукти (зернова суміш від первинної обробки, яка містить від 70 до 85% зерен продовольчих, фуражних і бобових культур, які за стандартами належать до основного зерна або до зернової домішки; мучка кормова, котру отримують при виробництві борошна та круп; висівки; зернова суміш від

первинної обробки, яка містить від 50 до 70% зерен продовольчих кормових які за стандартами належать до основного зерна або до зернової домішки; зародок, котрий відбирають при переробці зерна у борошно та крупи.

2. Відходи:

а) першої категорії (зернові відходи з вмістом зерна від 10 до 30%; зернові відходи з вмістом зерна від 30 до 50%;

б) другої категорії (лузга горохова, кукурудзяна плівка, зернові відходи із вмістом зерна від 2 до 10%; лузга м'яка вівсяна, стержні качанів кукурудзи; пил оббивний сірий).

в) третьої категорії з вмістом зерна не більше ніж 2%, солом'яні частини; просяна, гречана, лузга рисова.

При виготовленні борошномельної продукції завжди присутні відходи виробництва.

Відходи – це залишки похідних матеріалів, які повністю чи частково втратили свою якість (хімічні або фізичні властивості, форму, зовнішній вигляд). Залежно від спроможності подальшого їх використання відходи поділяються на зворотні і незворотні.

Зворотними вважаються відходи, які можуть бути використані:

- а) для виготовлення продукції в основних чи допоміжних цехах;
- б) на господарські потреби;
- в) реалізовані на сторону.

Непродуктивні відходи – відходи, які не можна ні використати, а ні реалізувати. Оцінці проводиться лише зворотні відходи. Дана оцінка може відбуватися по-різному:

- за встановленою внутрішньою методикою
- за плановими цінами;
- за цінами можливої реалізації.[28].

2.3. Документування витрат виробництва та їх відображенні у фінансовій звітності

При веденні бухгалтерського обліку витрат обробка і оформлення первинних документів має велике значення для ведення достовірного обліку. Бухгалтерський облік як процес розпочинається із виявлення, вимірювання та реєстрації фактів, дій та подій з метою одержання інформації про господарські операції. Суцільне та безперервне спостереження за усіма господарськими операціями в компанії здійснюється за допомогою документування.

Документування – «це основа бухгалтерського обліку, що передбачає відображення в документах всіх господарських операцій та фактів господарської діяльності, проте ми зосередимося на документуванні операцій, що підтверджують витрати».

Порядок документального оформлення господарських операцій і вимоги щодо формування документів регулюється статтею 9 "Первинні облікові документи та реєстри бухгалтерського обліку" Закону України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність України" [2].

На ТОВ «КАЛУСЬКИЙ КХП» використовують наступні первинні документи обліку процесу відпуску із складу борошна :

- «Забірну картку» ф. № 111;
- «Накладну на відпуск зерна в переробку» ф. № 110;
- «Розпорядження на відпуск» ф. № 109;
- «Вимогу-накладну» ф. № 119;
- «Акт-розрахунок виходу продукції при переробці зерна в борошно і крупи» ф. № 117-а
- «Накладну на здавання продукції із виробництва на склад» ф. № 112

«Інструкцією про ведення обліку та оформлення операцій із зерном чи продуктами його переробки на хлібоприймальних і зернопереробних підприємствах» [19] визначено на документах із прийому, оформлення,

складського і кількісно-якісного обліку давальницького зерна робити відмітку «на переробку» та вказувати номер договору. Тому для обліку операцій із переробки давальницької сировини крім загальних форм (ф. № 109, 110, 111, 112, 119) використовують спеціальну форму «Акт розрахунок виходу продукції при переробці зерна в борошно і крупи» ф. №117-а.

Первинні документи із вказаною відміткою і номером договору мають оброблятися окремо від інших, тому що інформація, яка знаходиться в них у систематизованому вигляді входить до облікових регістрів з відображенням на позабалансових рахунках бухгалтерського обліку. Усі первинні документи з обліку переробки зерна узагальнюються відповідальними особами через певні проміжки часу у зведених первинних документах.

Кожний день заповнюють «Звіт про рух хлібопродуктів і тари на елеваторах і складах» за ф. № ЗХС-37 на підставі накладних ф. № 110 та щозміни «Рапорт про виробництво потоків борошна і використання зерна» ф. № 113-а «Рапорт про використання потоків борошна і виробництво продукції» ф. № 113-б

Кожного місяця здійснюються повна зачистка виробничого корпусу комісією, визначеною керівником підприємства в встановленому порядку, із заповненням «Акту про зачистку виробничого корпусу і результати переробки зерна» ф. № 117. Дані облікові форми надходять в бухгалтерію разом із усіма первинними документами, де вже на основі них здійснюється запис в накопичувальних відомостях.

Розрахунковий вихід продукції формує випробувальна технологічна лабораторія на основі базисного виходу із урахуванням якості перероблюваного зерна та нормативів надбавок і знижок до виходів борошна відповідно до «Правилами організації і ведення технологічного процесу на борошномельних заводах» [51].

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» метою ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності являється надання користувачам для прийняття обґрунтованих

рішень повної, правдивої і неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності і рух грошових коштів підприємства [2].

Форма та зміст Балансу і звіту про фінансові результати, котрі подає ТОВ «КАЛУСЬКИЙ КХП» визначені П(с)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

Доходи та витрати входять до складу Звіту про фінансові результати на підставі принципів нарахування і відповідності.

У звіті про фінансові результати розміщується інформація про результати діяльності підприємства за звітний період.

Фінансова звітність має містити лише доречну інформацію, котра впливає на прийняття рішень користувачами, дає можливість своєчасно оцінити минулі, теперішні і майбутні події, підтвердити і скоригувати їхні оцінки, зроблені в минулому. Фінансова звітність має бути достовірною. Інформація фінансової звітності є достовірною, якщо вона не має у собі помилок і перекручень, котрі здатні вплинути на рішення користувачів звітності.

Фінансові результати діяльності підприємства є найважливішими показниками у системі управління підприємством, визначення та порядок формування котрих для фінансового обліку і економічного аналізу регулює НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»[27], проте дослідження науковців показало, що не має єдиного підходу до класифікації фінансових результатів діяльності підприємства.

Строки подання фінансової звітності для підприємства:

- квартальна звітність подається не пізніше 25-го числа місяця, наступного за звітним кварталом ;
- річна – не пізніше 20-го лютого, наступного за звітним року.

Фінансовий звіт подається до органів статистики, засновникам відповідно до установчих документів. Перед складанням річної фінансової звітності потрібно обов'язково здійснити інвентаризацію активів і зобов'язань підприємства. Інвентаризація здійснюється станом на перше грудня. Для проведення інвентаризації на підприємстві необхідно затвердити інвентаризаційну комісію в складі головного бухгалтера, котра очолюється керівником.

На підприємстві відбувається перевірка наявності всіх цінностей. Інвентаризаційні описи заповнюються окремо на товарно-матеріальні цінності, грошові кошти, основні засоби, розрахунки [27].

РОЗДІЛ 3.

Аналіз та аудит прямих витрат на виробництва

3.1. Аналіз прямих витрат на виробництво продукції

Собівартість продукції виступає головним ціноутворюючим чинником. залежить від багатьох чинників, головним із яких є стратегія у своєму конкурентному середовищі та ефективність використання ресурсів.

Важлива роль в забезпеченні оптимального рівня собівартості належить аналізу, головна мета аналізу є виявлення спроможності більш раціонального використання виробничих ресурсів та зменшення витрат на виробництво, реалізацію та забезпечення стабільного зростання прибутку.

Для досягнення мети аналізу собівартості потрібна його організація на усіх етапах життєвого циклу виробів, робіт чи послуг. Це досягають за допомогою попереднього та перспективного аналізів. Порівняльний аналіз на початкових стадіях життєвого циклу продукції можна проводити для вивчення загальних тенденцій та напрямків розвитку можливостей продажу нової продукції, проведення оцінки техніко-економічного рівня продукції та його оптимізації, рентабельності виробництва та реалізації продукції.

Аналізуючи собівартість продукції, можна вирішити такі основні завдання:

- оцінювання виконання плану за собівартістю продукції на підприємстві у цілому, а також за окремими видами продукції;
- визначення причин відхилення фактичних здійснених витрат від планових в розрізі статей, а також за окремими видами та групами продукції;
- пошук резерву зниження собівартості продукції і розробка певних заходів щодо їх використання.

Аналіз собівартості продукції, робіт та послуг являється важливим інструментом в системі адміністрування витратами. Він дає можливість вивчити тенденції зміни її рівня, встановити відхилення фактично здійснених витрат від нормативних, виявити резерви зниження собівартості продукції.

Собівартість продукції виступає головним ціноутворюючим чинником. залежить від великої кількості чинників, головним із яких є стратегія в своєму конкурентному середовищі та ефективність використання ресурсів [52]. Оцінку витрат прямих ресурсів здійснюють методом порівняння планових і фактичних показників (таб.3.1).

Таблиця 3.1

Аналіз прямих матеріальних витрат, тис.грн

Показники	Виготовлена продукція		Відхилення від плану(+,-)	
	За планом	Фактично	Абсолютне(гр2-гр1)	Відносне%(гр3/гр1)*100
А	1	2	3	4
Сировина і матеріали за відрахуванням відходів	5508	5809,64	301,64	5,48
Напівфабрикати, куповані вироби	15,32	18,93	3,61	23,56
Разом прямих матеріальних витрат(p1+p2)	5523,32	5828,57	305,25	5,53
Повна собівартість продукції	5755,10	5871,59	116,49	2,02
Питома вага матеріальних витрат%(p3:p4)-100	0,96	0,99	0,033	-

За результатами обчислень прямі матеріальні витрати зросли на 305 тис.грн, питома вага матеріальних витрат зросла на 0,033%. Прямі матеріальні витрати збільшились на 5,6%. Зростання повної собівартості продукції на 2%. Що є негативним явищем для підприємства.

Діяльність компанії характеризується збільшенням капіталу, основним джерелом якого є прибуток від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, а також збільшений в наслідок незвичайних обставин.

«Прибуток - це частина чистого доходу, який безпосередньо одержують підприємства після реалізації продукції як винагороду за вкладений капітал і ризик підприємницької діяльності. Кількісно він становить різницю між сукупними доходами і сукупними витратами звітного періоду. Обсяг прибутку, рівень рентабельності залежать від виробничої, постачальницької, маркетингової, збутової, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства» [36].

Аналіз отриманих прибутків звітного періоду за складом і структурою на підприємстві здійснюється за видами джерел формування прибутку, видами діяльності. У процесі розрахунків визначається питома вага у відсотках кожного виду отриманих прибутків, визначаються їх зміни та тенденції поведінки в ретроспективному періоді, а також обґрунтовуються причини, що їх зумовили.

Використовуючи форму фінансової звітності «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» (додаток Г), наведемо характеристику фінансово-економічного стану товариства та проаналізуємо його ефективність на основні результатів господарської діяльності.

Таблиця 3.2

Динаміка показників прибутку

Показники	Період		Зміни	
	Попередній	Звітний	тис.грн	відсотки
Чистий дохід	156908,2	157662,3	754,1	0,48%
Собівартість	143189,5	141106,6	-2082,9	-1,48%
Валовий прибуток	13718,7	16555,7	2837	17,14%
Витрати на збут	3707,93	4005,2	297,27	7,42%
Собівартість з урахуванням адмін.витрат і витрат на збут	146897,43	145111,8	-1785,63	-1,23%
Прибуток від реалізації	10010,77	12550,5	2539,73	20,24%
Інші операційні доходи	530	3700,5	3170,5	85,68%

Прибуток від операційної діяльності	10540,77	16251	5710,23	35,14%
Інші фінансові доходи	192,9	928,8	735,9	79,23%
Прибуток від звичайної діяльності	1720,1	2494,5	774,4	31,04%
Податок на прибуток	309,6	449	139,4	31,05%
Чистий прибуток	1410,5	2045,5	635	31,04%

У результаті проведеного аналізу можна чітко побачити позитивну тенденцію у нарощуванні доходності та скорочення витрат понесених для отримання цього доходу, внаслідок чого було отримано чистий прибуток у звітному періоді на 31% більший, ніж у попередньому періоді.

Отож при таких показниках, суб'єкту господарювання варто дотримуватися даної стратегії розвитку й надалі, адже вона зуміла якнайкращим чином зарекомендувати.

3.2. Аудит прямих витрат на виробництво продукції

Компанії, що працюють у борошномельній та зерновій галузях, підпорядковуються Міністерству сільського господарства та продовольства України, а їх діяльність керується законодавчими документами відповідних міністерств.

Важливим документом виступає «Інструкція про ведення обліку й оформлення операцій із зерном і продуктами його переробки на хлібоприймальних та зернопереробних підприємствах» затверджена у 2008 році, проте була скасована в травні 2017 року [20].

На заміну з метою ведення належного обліку і оформлення операцій із зерном і продуктами його переробки на зернових складах і зернопереробних підприємствах вищезгаданим Міністерством була розроблена, але ще не затверджена, інша інструкція [21].

Згідно з даними нормативними інструкціями, під час операцій з прийому, переробки та випуску кінцевого продукту або відходів продукції, зернопереробні

підприємства повинні дотримуватися правил та здійснювати записи не тільки у загальноновживаних документах, а й використовувати спеціальні та зведені реєстри:

- накладні (форма № 112);
- накладні на внутрішнє переміщення зерна (форма № 19);
- реєстри бухгалтерії (форми № ЗХС-3, ЗХС-4, ЗХС-5);
- звіти про рух зерна й відходів, про рух продукції і тари (форми № ЗХС-37);
- рахунки на експортне зерно (форми № 36, 37);
- відомості зважування (форми № 171а, 171б);
- акти розподілу відходів;
- розпорядження про відпуск зерна в переробку (форма № 109);
- журнали зважування вантажів (форми № ЗХС-28,29, 141);
- реєстри бухгалтерії (форми № ЗХС-3, ЗХС-4, ЗХС-5) та інші [21].

Дані документи є важливим джерелом інформації при аудиті готової продукції на підприємствах галузі, що досліджується.

Практично всі українські зернопереробні підприємства використовують для розподілу умовні коефіцієнти, розраховані як співвідношення можливих реалізаційних цін готової продукції кожного із видів до ціни 1 т базового виду продукції. За базу приймають той вид продукції, що виготовляється у будь-якому помелі. Раніше даним видом продукції виступало борошно І сорту, тому що воно зазвичай містить найбільшу частку у структурі виробництва, проте останнім часом перевагу віддають висівкам [23].

Алгоритм розрахунку вартості конкретного товару за допомогою цього методу має наступний вигляд:

- 1) розрахунок коефіцієнтів розподілу для кожного виду продукції (шляхом ділення ціни реалізації 1 т n-го виду продукції на ціну 1 т базового коефіцієнту);
- 2) визначення базової продукції, встановлення для неї коефіцієнту розподілу, яка дорівнює 1,0;
- 3) визначення собівартості одиниці виду;

- 4) розрахунок загальної собівартості продукції кожного з видів;
- 5) визначення собівартості одиниці умовної продукції;
- 6) визначення умовного випуску продукції [22].

У світлі вищевикладеного, аудитор повинен забезпечити під час аудиту перевірку облікової політики для борошномельної та зернової промисловості, де повинно передбачатися такі положення щодо калькуляції та особливостей калькуляції готової продукції:

- методика розрахунку коефіцієнту розподілу спільних витрат помелу
- метод та база розподілу загальновиробничих витрат;
- методи калькулювання витрат на виробництво продукції;
- склад постійних та змінних загальновиробничих витрат;
- перелік та склад калькуляційних статей [47].

Крім того, компанії можуть створити окремі інструкції або правила для планування продукції, обліку та калькуляції витрат. Вони повинні бути перераховані як додаток до наказу про облікову політику.

Проведення технохімічного контролю на усіх стадіях виробництва, за визначених організаційно-технічних умов і відповідної кваліфікації виконавців, спрямоване на покращення якості продукції, впровадження раціональних технологій, дотримання норм витрат сировини та матеріалів, зниження їх втрат [31,32].

Якість зерна проводять лаборанти підприємства за показниками його придатності для цільового використання (смак, запах, колір, натура зерна пшениці, вміст та якість сирої клейковини у зерні пшениці, жита, ячменю) [33].

Борошномельні підприємства підпорядковуються Міністерству аграрної політики та продовольства України, а тому використовують у своїй діяльності нормативно-інструктивні матеріали профільного міністерства[34]

Під час перевірки точності оцінки готової продукції та побічної продукції, а також відходів зернопереробних підприємств аудитори повинні мати детальне розуміння технічних характеристик виробництва та враховувати нормативні норми виходу окремої продукції з кожної окремої одиниці сировини та класифікацією

відходів виробництва. У зв'язку з цим облікова політика підприємства повинна охоплювати наступне:

- методики оцінки запасів протягом вибуття;
- методики оцінки відходів;
- перелік побічної продукції та відходів, норми їх виходу.

Отже, згідно галузевих стандартів у борошномельно-круп'яній промисловості неосновні продукти класифікуються таким чином:

- 1) побічні продукти (зернові суміші, висівки, зародки, тощо);
- 2) відходи (I-III категорії) [20].

Виробництво борошна та зернових продуктів створюють постійні відходи. Більшість відходів молотильної галузі є оборотними, а тому можуть продаватися у вигляді кормів для тварин. Оцінка вартості кормів здійснюється за цінами реалізації. Перелік відходів і методів їх вартісної оцінки є ще одним елементом облікової політики. Достовірність оцінки і обліку відходів також повинні бути перевірені під час аудиту.

Таблиця 3.2

Особливості діяльності підприємств борошномельно-круп'яної промисловості в організації обліку та аудиту

Особливості	Організація обліку та аудиту
Діяльність ділиться на кілька видів	Здійснення специфіки діяльності різних сегментів при аудиті Здійснення обліку, розподілу витрат і доходів за господарськими сегментами.
Виготовлення декількох видів готової продукції	Розподіл комплексних витрат. Калькулювання собівартості різних видів продукції. Аудиторська перевірка правильності визначення собівартості
Значна питома вага відходів	Окремий облік відходів. Аудит правильності оцінки відходів, визначення впливу на собівартість продукції

Виготовлення продукції на давальницькій основі	Калькулювання наданих послуг з переробки. Облік давальницької сировини. Аудит розрахунків із замовниками.
Реалізація фасованої і не фасованої продукції	Розмежовування в обліку реалізації. Врахування протягом аудиту операцій із реалізації кінцевого продукту Окреме калькулювання витрат фасування.
Сезонні коливання діяльності	Врахування сезонності під час планування аудиту (встановлення строків, визначення аудиторської вибірки) Колівання обсягів робіт (у тому числі і облікових)
Підпорядкування Міністерству аграрної політики та продовольства України	Врахування специфіки обліку та документування під час аудиту Ведення обліку та документування господарських операцій згідно до профільних нормативно-правових актів

Характеристика процесу збирання зерна та переробки зерна на борошно та крупи впливає не тільки на облік збутової діяльності, а й на організацію аудиту готової продукції зернопереробних підприємств. Враховуючи складність процесів та особливості діяльності даних суб'єктів господарювання, під час перевірки аудитором необхідно залучати експерта-технолога із виробництва.

3.3. Аналіз підходів до удосконалення обліку, аналізу і аудиту витрат

Рівень собівартості є основним результатом виробничої діяльності компанії, а кінцевою економічною діяльністю компанії є дохід та прибуток, котрі характеризують ефекти, що виникають у результаті виробничо-господарської діяльності компанії.

Збільшення прибутку становить третину за рахунок збільшення виробництва і на дві третини через зниження собівартості продукції, тому це спосіб зменшення витрат являється фундаментальною для вирішення поставлених проблем, які пов'язані із ефективною господарською діяльністю підприємства.

Звіт демонструє тенденції збільшення виробничих витрат, включаючи зростання витрат на сировину, паливо та електроенергію, зростання тарифів на транспортні послуги, зростання витрат на рекламу та амортизацію.

Керівництво повинно мати детальну облікову політику, щоб підготувати фінансову звітність та надати її користувачам.

Метою облікової політики є надання достовірної інформації про активи та фінансовий стан, а також про результати діяльності, необхідні всім користувачам фінансової звітності для прийняття ефективних управлінських рішень.

Потреба в удосконаленні облікової політики компанії зумовлена тим, що порядок облікової політики є одним із перших документів, що використовується податковими перевірками, аудиторськими фірмами та іншими регуляторними органами під час перевірки господарської діяльності підприємства.

Компанії в млиновій галузі мають право вибирати особисто методи калькуляції та підходи до розподілу витрат серед певних видів продукції. Беручи до уваги організаційно-технічні особливості зернопереробного виробництва та широке його застосування у виробничій діяльності операцій із переробки сировини, можна сформулювати наступні висновки:

1) виробництво борошна належить до комплексу (виготовлення декількох видів продукції в одному технічному процесі), що зумовлює необхідність використовувати метод попередільного розрахунку;

2) як одиницю розрахунку зручно використовувати тонну готової продукції (особливо для хлібопекарських підприємств, що мають можливість та обладнання переробляти різні види зернової сировини на борошно), а як калькуляційну одиницю – 1 т. кінцевої продукції конкретного виду чи одної послуги;

3) так як розмір виробничої вартості використовується для визначення можливої ціни продажу, і ціна змінюється залежно від виду готової продукції, то борошномельна компанія може використати коефіцієнтний метод розподілу витрат серед окремими сортами кінцевої продукції на базі цін реалізації.

4) борошномельні підприємства прагнуть розраховувати повну собівартість з урахуванням невиробничих витрат [36].

Можна запропонувати компаніям в даній галузі розробити систему управлінського обліку, яка може перенести фокус з кропітких розрахунків розподілу накладних витрат і загальних затрат між окремими типами продукції, для встановлення точних фактичних витрат на прогнозовані розрахунків собівартості та дозволить формувати економічно аргументованих нормативних розрахунків та аналіз витрат за походженням.

Також доречно створити графік обороту документів. За допомогою документів здійснюється контроль точності операцій, наявність та стан зберігання цінностей підприємства, їх переміщення та здійснюється поточний аналіз виконаної роботи. Графіки документообігу повинні забезпечувати вдосконалення всієї роботи на підприємстві, посилення контролю за бухгалтерським обліком та підвищення рівня автоматизації бухгалтерської роботи. Даний документ являє собою затверджену процедуру обробки інформації, що відображується в обліку первинних документів. Кожний тип документа повинен мати розроблену особисту схему обороту документа у вигляді графіку. Графік повинен не тільки передбачати достатню кількість структурних підрозділів для проходження певного первинного документа, а й сприяти вдосконаленню деталей облікової політики та розширенню можливостей управління бухгалтерським обліком [35].

Використання електронної системи управління документами допомагає забезпечити більш ефективне управління документами завдяки автоматичному контролю за виконанням та забезпечує прозорість компанії на всіх рівнях, також допомагає ефективно накопичувати, керувати, інформацію чи усувати подвоєння та неодноразове перетворення.

Перевага використання системи електронного документообігу полягає в тому, що доступні діючі електронні архіви, що позбавляє потреби зберігати паперові документи або значно спрощує та зменшує витрати.

Головним завданням вдосконалення наявної системи автоматизації на етапі первинного обліку сировини та готової продукції на заводі є:

– електронний бланк первинного документа галузевим і одержання його на папері відповідно до вимог: закупівля сировини (товарно-транспортна накладна, прибуткова квитанція, акт-розрахунок виходу продукції, реєстр накладних на отримане зерно з наявністю сертифікату якості по середньоденному зразку) Вимірювання середньодобових зразків шляхом зв'язку з електронними вагами та заповнення карток власника зерна, зважування журналів на автомобільних вагах, обчислення випуску. Послуги з обробки зерна, зберігання, оплата наданих послуг, відвантаження (розпорядження на очищення, накази та ТТН на відвантаження зерна чи готової продукції, договір, сушіння,); зачистка виробничого корпусу (акт зачистки); переробка сировини (накладна на здачу продукції із виробництва на склад, лабораторний аналіз якості, договір, забірна картка, накладна на здачу в переробку нестандартної продукції, накладна на переміщення хлібопродуктів всередині підприємства, акт про знищення непридатних відходів, розпорядження на відпуск в переробку, накладна на відпуск); звітування про виробіток кінцевої продукції (звіт про рух хлібопродуктів та тари на елеваторах та складах, рапорт про виробництво потоків борошна і використання зерна, журнал начальника розмелювального цеху);

– автоматизоване формування облікових реєстрів ТТН у залежності від % вологості;

– прив'язка аналізів якості до ТТН або інших документів, що відображають прихід;

– автоматизоване формування щодня звіту про рух хлібобулочних продуктів на елеваторах та складських приміщеннях;

– автоматизоване формування квитанцій, що відображають прибуток для служби бухгалтерії під час проведення зважування тар, при умові готовності аналізу якості.

– оформлення акту зачистки;

– заповнення книги кількісно та якісного обліку хлібобулочних продуктів на базі формування на елеваторах спеціальних документів;

- здійснення контролю за ТТН, котрі утворюються на ваговій елеватора;
- здійснення оформлень сертифікатів якості на завантажене зерно.

Окрім того для здійснення стопроцентного виконання всіх функцій даної інформаційної системи необхідно завбачити утворення на підприємстві місцевих автоматизованих робочих місць на елеваторі, у службі бухгалтерії, у виробничо-технічній лабораторії, згідно до розподілу обов'язків.

Висновки

Після опрацювання методологічних та організаційних аспектів виробничих витрат зернопереробних заводів, аналізу та аудиту можна зробити наступні висновки:

Основна мета компанії - виконати певні роботи чи надати певний об'єм послуг для отримання прибутку.

Виробничі витрати є головним фактором, що визначає здатність виробника виводити свою продукцію на ринок. Опрацювання літератури щодо визначення поняття "витрати" призвело до висновку, що під витратами слід розуміти ресурси або кошти, що витрачаються на виготовлення товару чи придбання товару чи послуги. Важливе місце посідає собівартість, котра ідентифікується як об'єктивна економічна категорія, яку характеризують індивідуальні витрати виробника.

Оперативний тип економічного аналізу посідає особливу роль у системі аналізу виробничих витрат. Цей тип аналізу допомагає створити умови для зменшення витрат, підвищення ефективності виробництва та усунення необґрунтованих витрат. З його допомогою ви можете не тільки планувати, а й контролювати виробництво певних видів зернових продуктів, щоб отримати оптимальний рівень рентабельності.

Дослідження систем внутрішнього аудиту витрат дає можливість дослідити параметри, що характеризують обґрунтованість витрат.

Різні завдання, що виконуються у рамках внутрішнього аудиту виробничих витрат, порядок та форми подання її результатів згідно вимогам щодо незалежності збору аудиторських доказів та повноважень щодо подавання результатів аудиту безпосередньо керівництву.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 29.10.1999 р. № 290. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» 16.07.99 №996 Редакція від 14.01.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Сук Л.К., Сук П.Л. С. Фінансовий облік: Навч.посіб-к: “Знання”, 2015.
4. Козак В.Г. Визначення поняття «витрати» та їх оцінка / В.Г. Козак // Реформування економіки України: стан та перспективи. Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 листопада 2009 р., м. Київ). – К.: МІБО КНЕУ, 2009.
5. Андрющенко Н.С. Суть і значення витрат: історичний аспект / Н.С. Андрющенко // Економічна теорія та історія економічної думки. – 2007. – № 5.
6. Петров В.М., Токар А.В. Методичні підходи до формування собівартості сільськогосподарської продукції та її вплив на ефективність виробництва / В.М. Петров, А.В. Токар // Економіка АПК. – 2008. – № 10. – С. 55
7. Безруких П.С. Облік та калькулювання собівартості продукції / П.С. Безруких. – М.: Фінанси, 2005.
8. Маренич Т.Г. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції / Т. Маренич // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С. 19
9. Управління системою фінансової безпеки підприємства: автореф. дис. к.е.н.: 21.04.02 [Електронний ресурс] / Ю. Г. Кім; Вищ. навч. закл. «Університет економіки та права «КРОК». — К.: 2009.
10. . Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

11. Кириченко О. А. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: [монографія] / О. А. Кириченко, В. С. Сідак та ін. — К.: УЕП «КРОК», 2008.
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України : від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/print1370326239541384>
13. Фаріон, В. Собівартість як економічна категорія та особливості її формування на підприємствах спиртової галузі / В. Фаріон // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту. — Тернопіль, 2010. —
14. Кундря-Висоцька О. П. Організація обліку: навчальний посібник. — К.: Алерта, 2007.
15. Лень В. С. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства України від 20.10.1999 р. № 246 ([Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751->
17. Коміренко В. Бухгалтерський облік витрат та виробництво продукції рослинництва / В. Коміренко // Все про бухгалтерський облік. — № 4 — 2009. .
18. Когут, У.І. Критерії класифікації витрат підприємства [Текст] / У.І. Когут Л. : Львів. Політехніка. — 2008.
19. Інструкція про ведення кількісно-якісного обліку зерна та продуктів його переробки на зернових складах та зернопереробних підприємствах: проект Наказу Міністерства агрополітики та продовольства України —[Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/uk/regulatory?nid=23555>
20. Щербина О.В. Особливості калькулювання собівартості готової продукції на борошномельних підприємствах / О.В. Щербина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету — 2012 — № 6
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. №87

22. Наказ Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Положення про обіг складських документів на зерно" від 27 червня 2003 року N 198 http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG7926.html

23. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / За ред. В. Я. Плаксієнко. Київ : Центр учбової літератури, 2020.

24. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій Мінфін, Наказ, Інструкція № 291 від 30.11.99

25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" (П(С)БО 9) затверджено наказом Мінфіну від 20.10.1999 № 246.

26. Закон України "Про відходи" від 05.03.1998 р 187/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80#Text>

27. Сопко В.В. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в галузях системи переробної промисловості АПК (на основі національних стандартів) / За ред. В.В. Сопко, О.В. Бойко. – К., 2001.

28. Сучасні підходи щодо планування собівартості продукції борошномельних підприємств / І.О. Кузнецова, А.М. Богатирьов, І.О. Відоменко // Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 5.

29. Тенденції розвитку фінансового обліку в агропромисловому виробництві Н. Л. Правдюк. "Інститут аграрної економіки", 2005.

30. Сухоребра О. П. Облік витрат та його вдосконалення на підприємствах хлібопродуктів / О. П. Сухоребра // Економіка. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2001. – Вип. 53

31. Щербина О.В. Організаційно-технологічні особливості борошномельного виробництва та їх вплив на побудову обліку витрат / О. В. Щербина // Сталий розвиток економіки. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011.

32. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в

галузях системи переробної промисловості АПК (на основі національних стандартів) / Під ред. Сопка В. В. та Бойка О. В. - К. : «Фенікс», 2001. –

33. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції підприємств борошномельно-круп'яної та комбікормової промисловості. – Одеса : „Аспект”, 2004.

34. Сухоребра О. П. Облік і контроль витрат виробництва (на прикладі зернопереробних підприємств Кіровоградської області) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.04 „Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / О. П. Сухоребра. – К., 2003. –

35. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність" від 25.02.2000 № 39

36. Методичні рекомендації по регулюванню взаємовідносин власників зерна і хлібоприймальних та зернопереробних підприємств при його зберіганні і переробці / Інститут аграрної економіки УААН. – К., 2002.

37. Князєв С. І. Ефективність розвитку борошномельно-круп'яної і комбікормової промисловості в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. екон. наук : спец. 08.07.01 „Економіка промисловості” / С. І. Князєв. 2002.

38. Безродна Т. М. Формування аналітичної інформації стосовно ефективності діяльності борошномельних підприємств / Т. М. Безродна Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. Дніпропетровськ : ДНУ, 2010.

39. Безродна, Т. Аналітичне забезпечення управління результативністю борошномельних підприємств [Електронний ресурс] / Т. Безродна // Вісник Запорізького національного університету. – 2010.

40. Безродна, Т. М. Баланс сировини та продукції підприємства борошномельної промисловості / Т. М. Безродна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2009.

41. .Василішин С.І., Ярова В.В. Методичні аспекти бухгалтерського облік виробничих запасів аграрних підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 21

42. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні: Закон.

Положення. Інструкції: Збірник нормативно-правових актів / Упоряд. Д. О. Горлов. - К.: Юрінком Інтер, 2015.

43. Кушина О. Загальновиробничі витрати: склад, розподіл, облік // Збірник систематизованого законодавства. – 2017. – № 11.

44. Міхалкевич А. П. Калькуляція собівартості продукції в АПК [навч. для вузів.] / А. П. Міхалкевич, І. М. Білий. - Мн., ", 2001.

45. Закон України Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність від 21.12.2017 № 2258-VIII// Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. - Доступ з <http://www.rada.gov.ua>

46. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник [для студ. ВНЗ] / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. - Вид. 7-ме, [перероб. та доп.]. – Житомир 2006

47. Бутинець Ф.Ф. Аудит: підручник [для студ. ВНЗ]. Вид. 3-тє, Житомир 2006.

48. Басманов І. А. Теоретичні основи обліку та калькулювання собівартості виробничої продукції / І. А. Басманов / Під ред. проф. В. А. Новака. - М.: Фінанси, 2001.

49. Безруких П.С. Облік та калькулювання собівартості продукції / П.С. Безруких. - М.: Фінанси, 2005.

50. Наказ "Про внесення змін до Правил організації і ведення технологічного процесу на борошномельних заводах" від 31 грудня 2009 року N 970

51. Первинний облік наявності та руху виробничих запасів у підприємствах – комбінатах хлібопродуктів Костишин Н.С. Режим доступу: <https://doi.org/10.32843/bses.46-41>

52. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник.- К: Центр учбової літератури, 2009.

53. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Державного комітету промислової політики України від 2.02.2001 р. № 47.

ДОДАТКИ

Додаток А Калькуляція

Товариство з обмеженою відповідальністю "Калуський комбінат хлібопродуктів"

"Затверджую"

Директор ТОВ "Калуський
комбінат хлібопродуктів"

I.С.Олексюк

" ____ " ____ 2020 року

КАЛЬКУЛЯЦІЯ

повної собівартості незатареної продукції борошномельного виробництва (пшеничний помол)
з ____ 2020 року

№з/п	Найменування статей калькуляції	Сума витрат на 1 т зерна , грн
1.	Сировина	5023,41
2.	Зворотні відходи	-63,60
3.	Електроенергія	399,68
4.	Заробітна плата	86,06
5.	Відрахування на заробітну плату	18,93
6.	Амортизація	44,26
7.	Загальновиробничі витрати	249,57
Всього	Виробнича собівартість (ряд. 1 – ряд. 7)	5758,31

	Борошно в/г	Борошно 1/г	Борошно 2/г	Висівки	Крупа манна
Калькульоване виробництво продукції , кг	501	121	101	248	5
Оптова ціна продукції , грн. за 1 т	7113,06	6906,29	5334,80	3142,98	8146,94
Рентабельність , %	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Оптова ціна з рентабельністю , грн. за 1 т	7166,67	6958,33	5375,00	3166,67	8208,33
ПДВ	1433,33	1391,67	1075,00	633,33	1641,67
Відпускна ціна продукції з ПДВ , грн. за 1 т	8600	8350	6450	3800	9850

Економіст

С.С.Лазаришин

Товариство з обмеженою відповідальністю "Калуський комбінат хлібопродуктів"

"Затверджую"
Директор ТОВ "Калуський
комбінат хлібопродуктів"

_____ І.С.Олексюк

" ____ " _____ 2020 року

КАЛЬКУЛЯЦІЯ

повної собівартості виробництва висівків пшеничних
з _____ 2020 року

	Найменування статей калькуляції	Сума витрат на 1 т зерна , грн
1.	Сировина	2679,46
2.	Електроенергія	66,97
3.	Заробітна плата	322,06
4.	Відрахування на заробітну плату	70,85
5.	Амортизація	159,47
6.	Загальновиробничі витрати	230,26
Всього	Виробнича собівартість (ряд.1 – ряд.6)	3529,07
	Калькульоване виробництво продукції, кг	996,00
	Оптова ціна продукції, грн за 1 тону	3543,25
	Рентабельність, %	1,13%
	Оптова ціна підприємства, грн за 1 тону	3583,33
	Оптова ціна продукції з ПДВ, грн за 1 тону	4300,00

Економіст _____ С.С.Лазаришин

Товариство з обмеженою відповідальністю "Калуський комбінат хлібопродуктів"

"Затверджую"
Директор ТОВ "Калуський
комбінат хлібопродуктів"

_____ І.С.Олексюк

"__" _____ 2020 року

КАЛЬКУЛЯЦІЯ

повної собівартості виробництва крупи горохової
з _____ 2020 року

№з/п	Найменування статей калькуляції	Сума витрат на 1 т зерна , грн
1.	Сировина	5737,74
2.	Матеріали	71,90
3.	Зворотні відходи	-48,00
4.	Електроенергія	122,26
5.	Заробітна плата	86,05
6.	Відрахування на заробітну плату	18,93
7.	Амортизація	47,96
8.	Загальновиробничі витрати	232,24
9.	Супутна продукція	-397,49
Всього	Виробнича собівартість (ряд.1 – ряд.9)	5871,59
10.	Адміністративні витрати	0,00
11.	Витрати на збут	0,00
12.	Проценти за кредит	0,00
13.	Повна собівартість	5871,59

	Горох колотий	Дрібний горох	Мучка горохова
Калькульоване виробництво продукції , кг	870	31	77
Оптова ціна продукції , грн. за 1 т	6748,95	3930,00	3580,00
Рентабельність , %	17,3	16,6	16,4
Оптова ціна з рентабельністю , грн. за 1 т	7916,67	4583,33	4166,67
ПДВ	1583,33	916,67	833,33
Відпускна ціна продукції з ПДВ , грн. за 1 т	9500	5500	5000

Економіст _____ С.С.Лазаришин

Додаток В Наказ про облікову політику

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"КАЛУСЬКИЙ КОМБІНАТ ХЛІБОПРОДУКТІВ"

код ЄДРПОУ 31967407

77300, м. Калуш, Івано-Франківської обл., вул. Ст.Бандери 102 а

тел/факс: (03472) 6-30-89, 6-32-13, 6-31-97

індивідуальний податковий № 319674009069

E-mail : office@ukraineflour.com.ua

16 березня 2018 року

№ 21

НАКАЗ

Про організацію бухгалтерського обліку
та облікову політику підприємства

Відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року №996-XIV та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, з метою дотримання підприємством єдиної методики та підходів до відображення господарських операцій та складання фінансової звітності,

НАКАЗУЮ:

1. При відображенні в бухгалтерському обліку господарських операцій користуватися національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, затвердженими Міністерством фінансів України.
2. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі (бухгалтерії) на чолі з головним бухгалтером.
 - 2.1. Кількісний склад бухгалтерської служби визначається штатним розписом і затверджується окремим наказом керівника підприємства.
 - 2.2. Права й обов'язки головного бухгалтера та всіх посадових осіб бухгалтерії визначаються Законом про бухгалтерський облік, цим наказом та затвердженими посадовими інструкціями.
 - 2.3. Розпорядження головного бухгалтера, які стосуються становлення та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, є обов'язковими для виконання усіма структурними підрозділами й усіма працівниками підприємства.
 - 2.4. Цим наказом головний бухгалтер наділяється правом другого підпису, який він ставить на первинних бухгалтерських документах, реєстрах бухгалтерського обліку та відповідних звітах.
 - 2.5. Обов'язок щодо складання фінансової звітності та іншої звітності на вимогу засновників (учасників) товариства, органів статистики покласти на головного бухгалтера.
3. Застосовувати на підприємстві автоматизовану форму ведення бухгалтерського обліку із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С:Бухгалтерія. Відповідальність за відповідність реєстрів обліку,

порядку й способу реєстрації та узагальнення інформації, передбачених цією комп'ютерною програмою, вимогам законодавства, покладається на головного бухгалтера.

4. Установити архів підприємства місцем зберігання первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, виготовлених як на паперових, так і на інших носіях інформації. Строки зберігання документів встановлюються відповідно до законодавства.

5. Затвердити розроблений на підставі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій (затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21.12.99 р. №291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591) робочий план рахунків із використанням рахунків першого, другого та третього порядків (додаток №1 до наказу).

6. Установити вартісну межу для малоцінних необоротних матеріальних активів (зі строком корисного використання понад рік) – 6000,00 грн.

7. Для основних засобів активом, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, встановлення строку корисного використання об'єктів та їхньої ліквідаційної вартості створити постійно діючу комісію в складі:

- Яцук Л.Я.
- Жекало Д.Д.
- Небор С.А.

Встановлення строку корисного використання об'єкта оформлювати окремим наказом по підприємству в місяці визнання об'єкта активом.

8. Нараховувати амортизацію з використанням наступних методів:

- основних засобів – прямолінійний метод;
- нематеріальних активів – прямолінійний метод;

9. Переоцінка основних засобів за справедливою вартістю на дату балансу не проводиться

10. Одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати кожне їхнє найменування.

11. Транспортно – заготівельні витрати включаються до первісної вартості запасів без узагальнення таких витрат на окремому субрахунку.

12. Застосовувати при вибутті запасів метод перших за часом надходжень запасів (ФІФО).

13. Створювати резерв забезпечення на виплату відпусток працівникам підприємства. Сума забезпечення на виплату відпусток визначається щомісяця як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотка, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці з урахуванням відповідної суми відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

13.1. Річний фонд оплати праці визначається згідно із затвердженим штатним розписом підприємства шляхом множення загальної суми місячного фонду оплати праці на 12 місяців.

13.2. Річна планова сума на оплату відпусток визначається розрахунково шляхом ділення річного фонду оплати праці на кількість календарних днів у

році за мінусом святкових та неробочих днів, встановлених ст. 73 Кодексу законів про працю, з подальшим множенням частки на 26 днів.

14. Операції з безготівкових розрахунків в іноземній валюті відображати в обліку за курсом, визначеним у документах банку, з урахуванням особливостей застосування банком валютного курсу на дату здійснення операції.

15. Розрахунок курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті на дату балансу та дату операції проводити в межах господарської операції.

16. У разі проведення операції у звітному періоді та відсутності на дату складання фінансової звітності первинних документів, які її підтверджують, відображати таку операцію за розрахунковою сумою на основі бухгалтерської довідки. При цьому для визначення суми за запізнілими первинними документами:

- за витратами на електроенергію, водопостачання та водовідведення, газ та теплову енергію – розраховувати як середнє арифметичне відповідних витрат за попередні 6 місяців;

- за витратами на зв'язок – розраховувати як середнє арифметичне витрат на зв'язок за послугами оператора, документи від якого не надійшли вчасно, за останні 6 місяців;

17. Контроль за виконанням цього наказу покласти на головного бухгалтера товариства.

Додатки:

- Додаток №1. Робочий план рахунків.

Директор ТОВ «Калуський КХП»

Олексюк І.С.

Із наказом ознайомлені:

Яцук Л.Я.
Небор С.А.
Жекало Д.Д.

Додаток Г Фінансовий звіт

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2019	01	01
Товариство з обмеженою відповідальністю "Калуський комбінат хлібопродуктів"	за ЄДРПОУ	31967407		
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КОАТУУ	2610400000		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб 138				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця Степана Бандери, буд. 102, корпус А, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300				63213

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006		
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7 429,4	8 012,6
Основні засоби	1010	53 260,2	57 008,0
первісна вартість	1011	90 871,0	95 562,2
знос	1012	(37 610,8)	(38 554,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	741,8	741,8
Усього за розділом I	1095	61 431,4	65 762,4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21 968,1	26 939,8
у тому числі готова продукція	1103	8 909,2	6 122,3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15 481,9	22 204,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	4 806,8	1 036,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	119,9	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	23,3	46,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	901,7	825,3
Витрати майбутніх періодів	1170	743,4	3 076,7
Інші оборотні активи	1190	224,1	290,4
Усього за розділом II	1195	44 149,3	54 420,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	105 580,7	120 182,7

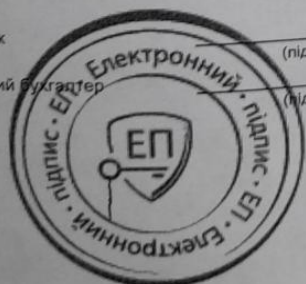
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10 000,0	18 000,0
Додатковий капітал	1410	40 282,6	39 979,4
Резервний капітал	1415	9,6	4 500,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 730,0	1 778,2
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	56 022,2	64 257,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	22 919,0	36 000,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7 777,7	9 180,6
розрахунками з бюджетом	1620	84,7	202,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	113,5
розрахунками зі страхування	1625	45,5	55,9
розрахунками з оплати праці	1630	225,7	274,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 434,6	9 952,9
Усього за розділом III	1695	49 487,2	55 665,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	105 580,7	120 182,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	156 908,2	111 782,1	
Інші операційні доходи	2120	530,0	12 450,4	
Інші доходи	2240	1 922,9	2 541,0	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	159 361,1	126 773,5	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(143 189,5)	(99 030,7)	
Інші операційні витрати	2180	(8 321,6)	(22 094,8)	
Інші витрати	2270	(6 129,9)	(3 219,6)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(157 641,0)	(124 345,1)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 720,1	2 428,4	
Податок на прибуток	2300	(309,6)	(437,1)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 410,5	1 991,3	

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Олексюк Ігор
Степанович

Олексюк Ігор Степанович

ЕП Небор С.А.

Небор Світлана Анатоліївна

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство

Дата(рік,місяць,число)

Товариство з обмеженою відповідальністю "Калуський комбінат хлібопродуктів"

за ЄДРПОУ

Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

за КОПФГ

Вид економічної діяльності Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості

за КВЕД

Середня кількість працівників, осіб 158

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Степана Бандери, буд. 102, корпус А, м. КАЛУШ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77300

Коди		
2020	01	01
31967407		
2610400000		
240		
10.61		

63213

1.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	12,7
первісна вартість	1001	7,9	25,8
накопичена амортизація	1002	(7,9)	(13,1)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8 012,6	2 182,6
Основні засоби :	1010	57 008,0	62 531,8
первісна вартість	1011	95 554,3	103 337,7
знос	1012	(38 546,3)	(40 805,9)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	741,8	741,8
Усього за розділом I	1095	65 762,4	65 468,9
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	26 939,8	37 048,5
у тому числі готова продукція	1103	6 122,3	17 320,3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	22 204,6	25 346,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1 036,6	240,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	46,9	68,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	825,3	1 370,9
Витрати майбутніх періодів	1170	3 076,7	2 034,0
Інші оборотні активи	1190	290,4	47,6
Усього за розділом II	1195	54 420,3	66 156,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	120 182,7	131 625,8

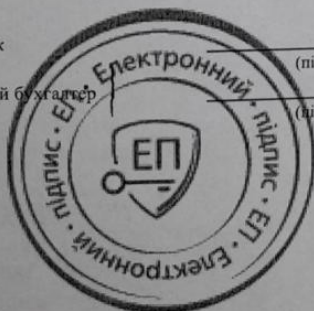
Пасив		Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал				
Додатковий капітал		1400	18 000,0	20 000,0
Резервний капітал		1410	39 979,4	39 882,4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1415	4 500,0	4 500,0
Неоплачений капітал		1420	1 778,2	1 761,7
Усього за розділом I		1425	(-)	(-)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення		1495	64 257,6	66 144,1
III. Поточні зобов'язання		1595	259,2	1 016,6
Короткострокові кредити банків				
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями		1600	36 000,0	36 000,0
товари, роботи, послуги		1610	-	-
розрахунками з бюджетом		1615	9 180,6	15 722,5
у тому числі з податку на прибуток		1620	202,1	246,1
розрахунками зі страхування		1621	113,5	111,3
розрахунками з оплати праці		1625	55,9	71,4
Доходи майбутніх періодів		1630	274,4	319,6
Інші поточні зобов'язання		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання		1690	9 952,9	12 105,5
Усього за розділом III		1695	55 665,9	64 465,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-	-
Баланс		1900	120 182,7	131 625,8

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2019 _____ р.

Стаття		Код рядка	Форма № 2-м За звітний період	Код за ДКУД За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		2000	157 662,3	156 908,2
Інші операційні доходи		2120	3 700,5	530,0
Інші доходи		2240	928,8	1 922,9
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)		2280	162 291,6	159 361,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)		2050	(141 106,6)	(143 189,5)
Інші операційні витрати		2180	(11 557,5)	(8 321,6)
Інші витрати		2270	(7 133,0)	(6 129,9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)		2285	(159 797,1)	(157 641,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)		2290	2 494,5	1 720,1
Податок на прибуток		2300	(449,0)	(309,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)		2350	2 045,5	1 410,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Олексюк Ігор

Степанович

ЕП Небор

Світлана

Анатоліївна

Олексюк Ігор Степанович

(ініціали, прізвище)

Небор Світлана Анатоліївна

(ініціали, прізвище)

Додаток Д Журнал Ордер

Товариство з обмеженою відповідальністю "Капський комбінат хлібопродуктів"

Журнал-ордер і Відомість по рахунку 91 Загальновиробничі витрати
за Грудень 2020 р.

Сформований 11

Субkonto/	Поч.зал.Деб.	Поч.зал.Кред.	13	131	132	20	203
Борошномельний ЗП							
Комбікормовий			106.28	106.28			
Автовантажувач 10127						4,852.50	4,852.50
Автовантажувач 087-43 AT						5,240.91	5,240.91
Борошномельний цех			351.05	351.05			
В.Комбікормовий			1,316.06	1,316.06			
Елеватор			11,714.86	11,714.86			
ЗП ММЗ 78-62			171.51	171.51		5,513.42	5,513.42
ЗП ММЗ AT 63-95 AI			186.00	186.00		14,344.65	14,344.65
Крупочка			32.29	32.29			
Кукурудзяні палички			4.95	4.95			
Лабораторія			10.24	10.24			
ОСНОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ			22,863.87	22,793.59	70.28	4,758.20	4,758.20
ТРАНСПОРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ			321.82	321.82			
Разом розгорнуте							
Разом			37,077.93	37,067.65	70.28	14,708.75	14,708.75

Товариство з обмеженою відповідальністю "Капуський комбінат хлібопродуктів"

Сформований

Журнал-ордер і Відомість по рахунку 84 інші операційні витрати
за Грудень 2020 р.

Субkonto/	Поч.зал.Деб.	Поч.зал.Кред.	13	20	37	47	65
DAF 10 AT 88 24 CE				26,681.60			
DAF 11 AT 67 28 CE				74,135.70			
DAF 12 AT9267 CI				75,080.17			
DAF 13 AT 9429CI				39,741.16	580.65		
DAF 14 AT9999CI				80,151.28	580.65		
DAF 15 AT4527EP				18,462.73	9,166.99		
DAF 16 AT8896CO					1,000.00		
DAF AT7019 BT			5,563.76	30,459.00			
DAF AT8073BX			2,898.53	26,061.08			
DAF-1 95 XF 55-69			2,126.88	87,263.07			
DAF-2 55 XE AT 06-62 AH			1,913.96	46,946.49			
DAF-3 STL 126 A			2,022.57	88,175.01			
DAF-4 STL 126 A 37-79				20,783.13			
DAF-5 AT 8930 BH				63,221.09			
DAF-6 AT 3204 BI				28,433.32			
DAF-7 AT 92-79 BI				63,684.32			
DAF AT 5176CM			1,522.60	63,879.66			
MAN - TGA AT18-19 AK			1,922.31	31,546.02			
MAN 1 AT 8170 AH			1,560.92	12,563.26			
MAN 2 AT 19-83 AH			2,087.26	4,104.54	160.00		
MAN 3 26/413 AN-6337 AI			1,707.89	63,787.54			
MAN 4 88-64			2,406.85	65,211.44			
MAN 6 AT 98 -71 AK			1,347.30	42,138.34			
MAN 7 AT 16 -64 AE			3,558.29	43,463.66			
MAN 8 AT 68*61				110,011.67			
Mercedes AT 72-91 EI				5,406.01			
Mercedes AT 90-67 EK				4,989.83			
Mercedes AT 90-68 EK				4,077.88			
Mercedes AT 90-69 EK				5,303.30			
Mercedes 17-58 BK				8,694.55			
Mercedes 63-08				6,421.75			
Mercedes АТЕГО AT3560 EI				5,560.75			
Mercedes ВАРЮ AT2974 EI			5,513.74				
Manitangarin AT5137XP					418.30		
Manitangarin AT2189 XX			6,418.00				
Manitangarin AT2371XP			3,540.91	28,294.99			
Manitangarin AT5127XP				14,078.34			
Manitangarin AT1327.XT					609.68		
Manitangarin LANGENDORF AT7067XP					609.68		
Manitangarin NOVATRAIN AT7074XP				23,799.99			
Manitangarin AT2302XT					1,050.00		
Manitangarin борщовоз AT5143XP			4,092.00				
Manitangarin "СМТ" W25-80			9,499.31		17,500.00	16,700.00	
ОСНОВНА ДІЛЬНІСТЬ					609.68		
Група А708577XO							
Група 09-88							
Група А7-27-75-XX							
Група А7-0889-XX			649.26				
Група А78384-XX			426.96	15,600.01			
Група А78089XX			22.08				
Група 75-08			9,763.22		12,642.12		40.00
Група ОСНОВНА ДІЛЬНІСТЬ							
Група депозитів			70,563.58	1,362,104.15	44,947.75	16,700.00	40.00
Резерв							